

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ อยู่ในสังคมโลกที่ชอบอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำงานร่วมกัน พึ่งพาอาศัยกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความอยู่รอดและมีชีวิตที่ดี คนเราไม่สามารถที่จะทำงานได้สำเร็จเพียงคนเดียว การทำงานจึงต้องอาศัยมันสมอง ความถนัด และความสามารถที่แตกต่างกันของคนแต่ละบุคคลมาช่วยกันทำงานและแก้ปัญหา ให้ดำเนินงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางร่วมกันไว้ ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ การค้นหาถ่ายเทข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็ว จนมีนักวิชาการเรียกสภาวะนี้ว่า สังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร จำเป็นอย่างยิ่งเกือบทุกองค์กรไม่ว่าภาครัฐหรือเอกชน ต้องปรับองค์กรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปในสังคมโลก

ในปัจจุบันวิทยาการต่างๆ เจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน และลักษณะของงานมีความซับซ้อนมากขึ้นภายใต้สภาวะการแข่งขัน ที่มีแนวโน้มจะมีความเข้มข้นและรุนแรงยิ่งขึ้น การทำงานโดยบุคคลเพียงคนเดียวจึงยากที่จะปฏิบัติให้สำเร็จได้ เนื่องจากคนเดียวย่อมมีขีดความสามารถที่จำกัด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพยายามหาผู้อื่นมาร่วมกันเพื่อที่ได้นำความรู้ความสามารถของแต่ละคนมาช่วยทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อผู้ปฏิบัติงานเองและองค์กรที่เขาปฏิบัติงานอยู่ด้วย (พิทักษ์ กานตัมพร, 2549 : 18) ดังพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน “งานที่ทำโดยปกตินั้น มิใช่งานที่ทำคนเดียว หากเป็นงานส่วนรวม จึงต้องจัดสรรกันตามความถนัด ความรู้และความสามารถคนละตอน เพื่อนำเอาส่วนงานที่แต่ละคนทำมารวมกันเข้าแล้ว จึงจะสำเร็จเป็นงานที่สมบูรณ์ได้” เหตุการณ์ดังนี้จึงช่วยให้เกิดทัศนคติใหม่ว่า ท่านจะทำงานโดยลำพังตนเองไม่สำเร็จ ทุกคนมีส่วนร่วมจึงจำเป็นที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับการทำงานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม (วินิจ เกตุขำ, 2542 : 69)

การทำงานเป็นทีม เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงพัฒนาโรงเรียนเป็นความพยายามที่จะช่วยทีมให้แก้ปัญหาตนเอง โดยการเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียน (มนูญ วงศ์นาวิ, 2520 : 2) การทำงานเป็นทีมเป็นวิธีที่จะทำให้สมาชิกตรวจสอบพฤติกรรมของตนเองและค้นหาสาเหตุของการกระทำอันไปสู่การปรับปรุง ส่งผลถึงความมีประสิทธิภาพขององค์กรโดยรวม ทั้งนี้เพราะการทำงานร่วมกันเป็นทีมสร้างความเป็นปึกแผ่นของโรงเรียน สร้างสรรค์ชีวิตที่ดีของทุกคน

นอกจากสมาชิกแต่ละคนจะได้รับการพัฒนาแล้ว ระบบงานที่ดีจะถูกนำมาใช้และยังทำให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงานเป็นทีม (สมชาย นภรัตน์. 2521 : 777)

เทคนิคการทำงานเป็นทีม จึงเป็นที่ยอมรับว่า สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวางและมีคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำงานทุกระดับ เพราะการประสานความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ของสมาชิกสอดคล้องกลมกลืนกัน ช่วยสร้างเสริมประสิทธิภาพในการทำงานและพัฒนาปรับปรุงองค์การทำให้วัตถุประสงค์รวมขององค์การประสบความสำเร็จสูงสุด สามารถเพิ่มผลผลิต โดยที่สมาชิกในทีมมีความพอใจที่จะทำและมีความพึงพอใจเพื่อร่วมงาน (อัจฉรา ตั้งษ์สุวรรณ. 2539 : 14)

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดีมีความสามารถและมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นจะต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหาร วิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคลและด้านบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ข : 6)

โดยการกระจายอำนาจการบริหารวิชาการให้กับสถานศึกษา คือ การกระจายความรับผิดชอบด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิรูปการเรียนตามหมวด 4 ประการ ประการที่หนึ่งคือ ครูต้องเร่งสอนเนื้อหาให้ครบถ้วนคาบตามหลักสูตรที่กำหนด ทำให้ไม่มีเวลาวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังกำหนดปัญหาเดิมๆ ว่า หลักสูตรไม่สอดคล้องกับวิถีของชุมชน การศึกษาแยกจากชุมชนและภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิม ทำให้ผู้เรียนไม่รู้จักไม่มีความภาคภูมิใจ และไม่ผูกพันกับท้องถิ่นกำเนิด แต่ปัจจุบันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้ให้อำนาจการบริหารด้านวิชาการแก่สถานศึกษาโดยกำหนดให้กระทรวงกำหนดเฉพาะหลักสูตรส่วนกลาง และให้สถานศึกษามีอิสระในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้เอง โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรกำหนดแหล่งเรียนรู้ ออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน ออกแบบกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน และออกแบบการประเมินผลผู้เรียน

การกระจายอำนาจภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถต้องกระจายอำนาจการตัดสินใจในโรงเรียน เพื่อที่ครูจะได้ไม่ถูกรอบงำทางความคิดที่มีอิสระ สามารถคิดริเริ่มนวัตกรรมการสอนใหม่ๆ ได้ ผู้เรียนจะมีอิสระทางความคิด รู้จักค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการให้อิสระทางปัญญาแก่ครูและผู้เรียน (รุ่ง แก้วแดง. 2546 : 58-63)

ในการบริหารการจัดการการศึกษา การบัญญัติให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ นับเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศไทย ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้มีมาตรฐานและการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง กระทรวงศึกษาจึงได้จัดทำเอกสารคู่มือการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปมากขึ้นและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพคล่องตัว และรวดเร็ว ผู้บริหารข้าราชการครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาจะต้องรู้ เข้าใจอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการ และนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ก : 9)

ในยุคปัจจุบันองค์กรที่ประสบผลสำเร็จในการทำงานจึงจำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการบริหารและการนำความรู้ความเข้าใจเรื่องราวอีกหลากหลายมาประกอบ ทั้งนี้เพราะปัญหาต่างๆ ในสังคมสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ได้ส่งผลให้ปัญหาในองค์กรและสถานศึกษาทวีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเรื่องของคนและการทำงานร่วมกัน ดังนั้นการเข้าถึงพฤติกรรมกลุ่มและการฝึกทักษะเพื่อการเรียนรู้ถึงปัจจัยในการทำงานร่วมกันจะมีส่วนช่วยเสริมสร้างความสำเร็จในหน้าที่การงานให้ดีขึ้น (พงษ์พันธ์ พงษ์ประพุดติ. 2545 : 37)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นองค์กรหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียนตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาภาคบังคับ โดยปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนในการบริหารและการดำเนินการด้านต่างๆ ของสถานศึกษา คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งในการทำงานจำเป็นต้องมีการรวมกลุ่มกัน ช่วยเหลือ ร่วมมือ และประสานงานกัน เพื่อหาทางพัฒนากิจการให้ก้าวหน้าขึ้นไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ เป็นคนดี มีปัญญา และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากสภาพปัญหาของการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารมีความตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่จะศึกษาว่าการทำงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับใด

เพื่อที่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องของทางการศึกษา นำผลการวิจัยไปประยุกต์เป็นแนวทางและเทคนิคในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่เกิดขึ้น ซึ่งผลการศึกษาจะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการดำเนินงานตามกระบวนการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาใช้ในหน่วยงาน และเป็นการสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 นำไปปฏิบัติในการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 297 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 168 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบกับตารางของ เครซีและมอร์แกน (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2548 : 51)
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรที่ศึกษา จำแนกได้ดังนี้
 - 3.1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้
 - 3.1.1.1 ด้านความไว้วางใจ

- 3.1.1.2 ด้านการสื่อสาร
- 3.1.1.3 ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน
- 3.1.1.4 ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน
- 3.1.1.5 ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์
- 3.1.1.6 ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน
- 3.1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้
 - 3.1.2.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
 - 3.1.2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 3.1.2.3 ด้านนิเทศการศึกษา
 - 3.1.2.4 ด้านการบริการวิชาการ
 - 3.1.2.5 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้ทำวิจัยได้ให้คำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. การทำงานเป็นทีม หมายถึง กลุ่มบุคคลในสถานศึกษาหรือองค์กรใดๆ ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือร่วมใจกันทำงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกันอย่างมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สนับสนุนกัน ประสานความรู้กัน ความคิด และความสามารถในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสมาชิกทุกคนมีความพึงพอใจในผลงานและเพื่อนร่วมงานโดยการสนับสนุนของสิ่งแวดล้อม โดยใช้แบบสอบถามประเภทมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ความไว้วางใจ หมายถึง การทำงานที่แสดงออกซึ่งความเชื่อมั่น นิยมชมชอบ จนเกิดความเชื่อถือไว้วางใจในบุคคลนั้นๆ ด้วยความเต็มใจ โดยปราศจากการบีบบังคับ

1.2 การสื่อสาร หมายถึง การทำงานที่มีการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนปัญหาในการทำงานอย่างชัดเจนตรงไปตรงมาโดยสามารถซักถามได้ตอบ และตรวจสอบข้อสงสัยได้อย่างเปิดเผย

1.3 การมีเป้าหมายเดียวกัน หมายถึง การทำงานที่มีลักษณะเข้าใจตรงกันในทิศทางการทำงานที่กำหนดขึ้น เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่กลุ่ม ทีมงานได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน

1.4 การยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน หมายถึง การทำงานที่มีลักษณะการรับฟังกันและกัน ศรัทธา เคารพในสิทธิอันพึงมีได้ในความรู้ความสามารถ บทบาทหน้าที่ของกันและกัน

1.5 ความมีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การทำงานที่มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล โดยมุ่งให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ด้วยความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน

1.6 การมีส่วนร่วมในการทำงาน หมายถึง การทำงานที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนคิดวางแผน การดำเนินการ ตัดสินใจ แก้ปัญหา และร่วมทำงานมากที่สุดตามแผนงานที่กำหนดไว้ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

2. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดการผสมผสานทรัพยากรและกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับผู้เรียนทั้ง 5 ด้าน ซึ่งสอบวัดได้ โดยใช้แบบสอบถามประเภทมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร หมายถึง การที่ผู้บริหารศึกษาได้มีการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้อย่างชัดเจน การพัฒนาตนเองและครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอยู่เสมอ โดยการประชุม อบรม หรือสัมมนา การจัดหาเอกสารหลักสูตร เอกสารประกอบการสอน คู่มือครูให้มีใช้ในโรงเรียนเพียงพอครบถ้วน มีการวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน และชุมชน การกระตุ้นให้ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำแผนการสอน กำหนดการสอน มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ให้สอดคล้องตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของครูซึ่งประกอบด้วย การจัดให้ครูมีแผนการสอนครบถ้วนและเหมาะสม การเน้นผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง การจัดสื่อและเทคโนโลยี การจัดทำทวิวิจัยในชั้นเรียน การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน การให้คำปรึกษาในเรื่องต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันของผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาภายในโรงเรียน เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ การชี้แจง แนะนำ และสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานสำหรับการนิเทศภายในให้ชัดเจน การจัดให้มีเครื่องมือ วัสดุ เอกสารที่จำเป็นสำหรับการนิเทศภายในให้พร้อมและเพียงพอ การใช้เทคนิค วิธีการ กิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการนิเทศ เพื่อให้ใช้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมาย

ของหลักสูตร การจัดทำระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับระบบภายใน เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของครู และพัฒนาการเรียนการสอน การจัดทำแฟ้มข้อมูลเพื่อรวบรวมผลการนิเทศ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ

2.4 ด้านการบริการวิชาการ หมายถึง การสำรวจความต้องการ การส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือ ในงานวิชาการภายในสถานศึกษาให้บุคคล หน่วยงาน หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ การแลกเปลี่ยน ความรู้ ประสบการณ์ การร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่างๆ

2.5 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการวางแผนและ กระบวนการบริหารจัดการที่สถานศึกษาจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมอย่างหลากหลายเป็นระบบตาม พันธกิจที่ผู้ร่วมงานได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ตรงตามความมุ่งหวังของสังคม และหลักสูตร การเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของ สถานศึกษา การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน แผนพัฒนาการศึกษาโดยการให้ชุมชนและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม การสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องทางตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม การจัดการศึกษามีกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน โดยผู้ร่วมงานทุก คนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงาน มีจิตสำนึกในกาพัฒนาคุณภาพงาน มีการควบคุม คุณภาพในการทำงานและประเมินตนเองในทุกกิจกรรมของกระบวนการบริหารและกระบวนการ เรียนการสอน การป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ การ ประเมินผลและติดตามการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาจากภายในสถานศึกษาโดย บุคลากรของสถานศึกษา การนำผลการประเมินผลมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขเพื่อการรองรับ มาตรฐานของโรงเรียนจากภายนอก และการจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายใน โดย แสดงผลการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นทางปรับปรุงและพัฒนาโดยสรุปแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุก ส่วนทราบ

3. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่งและ รองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2551

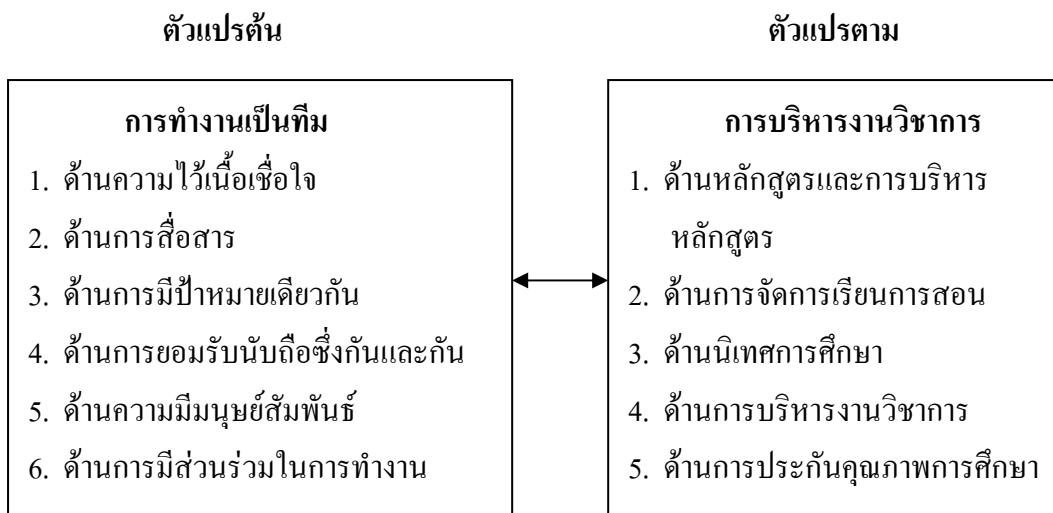
สมมุติฐานการวิจัย

การสนับสนุนการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัย ดำเนินการสังเคราะห์หลักการการทำงานเป็นทีมของ วิชัย โสสุวรรณจินดา (2539 : 37-40) ; ปาร์กเกอร์ (Parker. 1990 : 170) ; วิภาพร มาพบสุข (2543 : 314-315) ; สุพัตรา สุภาพ (2538 : 102-103) ; เชน (ประภาศรี อึ้งกุล. 2542 : 110 ; อ้างอิงจาก Schein. 1990 : 522) ; เมอร์ริลล์ และดักกลาสส์ (เสกสรร สุวิชากร. 2542 : 56 ; อ้างอิงจาก Merrill & Douglass. Team Woke. p. 95) ; ณัฐนันท์ ดนุพิทักษ์ (2543 : 21) ; สุเมธ แสงนิ่มนวล (2544 : 73) ทิศนา เขมมณี (2545 : 10) ; เจษฎา บุญมาโฮม (2546 : 119) ; สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 162-163) แล้วกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในเรื่องการทำงานเป็นทีมส่วนในเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาผู้วิจัยใช้หลักการบริหารงานวิชาการของนงนุช อสัมภินวงศ์ (2548 : 12) ; โกศล ศรีทอง (2543 : 15) ; สัมฤทธิ์ เจริญศิลป์ (2547 : 11) ; ประทวน พรหมจ้อย (2548 : 11) ; สกฤทัย เกสรศรี (2549 : 25) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้ การทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านความไว้วางใจ การสื่อสาร ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ส่วนการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านนิเทศการศึกษา ด้านการบริการวิชาการ และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ดังภาพประกอบ 1

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับการทำงานเป็นทีม และการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เป็นแนวทางให้สถานศึกษา นำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานเป็นทีมและการบริหารงานวิชาการที่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้เกิดขึ้นในองค์กร หรือพัฒนาบุคลากรได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล